

อภิชญ์ กิตติรัตน์พัฒนา : ผลงานพลังงานต่ออูปทรงเรขาคณิตในการเชื่อมติดเพื่อก่อเกิด
ดิวเทอรอนและแอนติดิวเทอรอนในการชนของไอออนหนัก (DEUTERON AND
ANTIDEUTERON COALESCENCE IN HEAVY-ION COLLISIONS: ENERGY
DEPENDENCE OF THE FORMATION GEOMETRY) อาจารย์ที่ปรึกษา :
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คริสโทฟ เซโรตต์, 72 หน้า.

การชนกันของไอออนหนัก/ดิวเทอรอน/แบบจำลองการเชื่อมติด

เราศึกษาผลของพลังงานต่อการปลดปล่อยดิวเทอรอนและแอนติดิวเทอรอนในช่วง พลังงานการชนระดับต่ำถึงระดับกลาง หรือในช่วง $\sqrt{s_{NN}} = 7.7 - 200$ จิกอิเล็กตรอนโวลต์ ซึ่ง เป็นช่วงที่อัตราการเกิดของแอนตินิวเคลียสสูงขึ้นอย่างรุนแรงเมื่อเทียบกับอัตราการเกิดของ นิวเคลียส โดยหลักการของแบบจำลองการเชื่อมติดนี้ให้เห็นว่า นิวเคลียสนั้นจะถูกปลดปล่อยทั่วทั้ง ปริมาตรของสูกไฟ (แหล่งกำเนิด นิวคลีอ่อน) ซึ่งต่างจากกับการปลดปล่อยแอนตินิวเคลียสที่เกิด บริเวณเปลือกของสูกไฟ เมื่อนำผลการทดลองของตัวแปรการเชื่อมติด B_2 มาเทียบกับแบบจำลอง และการวิเคราะห์ในวิทยานิพนธ์นี้ เราสามารถอุดรูปทรงเรขาคณิตของแหล่งกำเนิดนิวคลีอ่อน และแอนตินิวคลีอ่อนได้ วิทยานิพนธ์นี้ยังสนับสนุนหลักการคังกากูราฟของการวิเคราะห์จาก แบบจำลอง UrQMD กล่าวคือ สำหรับที่พลังงานการชนต่ำเหล่านิวคลีอ่อนจะเยือกแข็งทั่วทั้ง ปริมาตรสูกไฟและเยือกแข็งเฉพาะที่เปลือกของปริมาตร เมื่อพลังงานสูงขึ้นผลกระทบจากการ ประดัดจะมีความสำคัญน้อยลงเนื่องจากการเพิ่มผลผลิตของเมซอนในปฏิกริยา ส่งผลให้การเยือก แข็งของนิวคลีอ่อนและแอนตินิวคลีอ่อนมีลักษณะการแยกแหงที่คล้ายคลึงกันมากขึ้นตามการ เพิ่มขึ้นของพลังงาน

สาขาวิชาฟิสิกส์
ปีการศึกษา 2563

ลายมือชื่อนักศึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

APIWIT KITTIRATPATTANA : DEUTERON AND ANTIDEUTERON
COALESCENCE IN HEAVY-ION COLLISIONS: ENERGY DEPENDENCE
OF THE FORMATION GEOMETRY. THESIS ADVISOR :
ASST. PROF. CHRISTOPH HEROLD, Ph.D. 72 PP.

HEAVY-ION COLLISIONS/DEUTERON/COALESCENCE MODEL

We investigate the collision energy dependence of deuteron and antideuteron emission in the RHIC-BES low- to mid-energy range $\sqrt{s_{NN}} = 7.7 - 200$ GeV where the formation rate of antinuclei compared to nuclei is strongly suppressed. In the coalescence picture, this can be understood as bulk emission for nuclei in contrast to surface emission for antinuclei. By comparison with experimental data on the coalescence parameter B_2 , we are able to extract the respective source geometries. This interpretation is further supported by results from the UrQMD transport model, and establishes the following picture: At low energies, nucleons freeze out over the total fireball volume, while antinucleons are annihilated inside the nucleon-rich fireball and can only freeze out on its surface. Towards higher energies, this annihilation effect becomes less significant because of the enhanced meson production in the reaction. Thus, the nucleon and antinucleon freeze-out distributions become similar with increasing energy.

School of Physics

Academic Year 2020

Student's Signature

Advisor's Signature

Co-Advisor's Signature